

26. januar 2022

FM2022/98

I henhold til § 33, stk. 1 fremsætter jeg hermed følgende forslag til Inatsisartutbeslutning:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til et tiltag for iværksættelse af Forsoningskommissionens 7 anbefalinger og at Naalakkersuisut forelægger handlingsplanen på Inatsisartut møde FM 2023.

(Medlem af Inatsisartut, Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Begrundelse:

Da der den 26. marts 2013 etablerede en ny landsstyrekoalition bestående af Siumut, Atassut og Partii Inuit stod der blandt andet følgende i koalitionsaftalen:

"For at lægge afstand til koloniseringen af vort land, er det nødvendigt at der finder forsoning og tilgivelser sted. Der udarbejdes en handlingsplan for dette."

Som en konsekvens af landsstyrekoalitionsaftalen afsatte Inatsisartut midler på finansloven til Forsoningskommissionens arbejde 2014-2017.

Arbejdet indledtes og der blev mange ting man fra Udvalget mente man blev udfordret med herhjemme:

- De postkoloniale følgevirkninger påvirker stadig borgerne i dag
- Følelsen af blot at være tilskuer til samfundsudviklingen
- Forskelsbehandling på baggrund af sprog
- Sladder iblandt Inuit
- Løn efter fødestedskriteriet
- Centraliseringspolitik
- Eksperimenter med børnene
- Juridisk faderløse børn
- Lav grad af service
- Hvem er grønlander

- Manglende muligheder for uddannelse for dem der ikke kunne nok dansk
- Tilkaldte arbejdere
- Tvangsforflytninger m.m.

Mange af disse ting der er sket og som endnu i dag sker, har overvældet mange af vore landsmænd og afstedkommet såvel følelsesmæssige som fysiske skader. Man kan blot se antallet af selvmord, det store alkoholmisbrug og misbrug af euforiserende stoffer, seksuelt betonet misbrug som følge af misbrug af alkohol og rusmidler. Som følge af de mange ting der her er nævnt, er mange borgere herhjemme ramt følelsesmæssigt og er blevet skadet deraf, nogle borgere er således fjendske over for den koloniale status som danskerne har opretholdt og der er ligeledes stadig mange borgere som føler at man ikke forstår dem.

Forsoningskommissionen ønsker samtidig, at vi selv skal skrive vor egen historie uden først at bruge den eurocentriske tankegang som filter, men at det sker ud fra vor egen optik.

Eva-Luusi Marcussen-Mølgaard siger i sit afsluttende kandidatspeciale, at den faglige debat i Forsoningskommissionen for det meste er sket med deltagere der i forvejen kan både dansk og grønlandsk. Endvidere påpeger hun, at de der ikke var enige i Forsoningskommissionens arbejde har fyldt meget blandt andet som følge af misforståelser. Nogle ser arbejdet som en del af vejen mod selvstændighed og andre slet ikke. Andre har ment, at formålet med Forsoningskommissionens arbejde har været, at vi skulle blive enige med Danmark. Under arbejdet i Forsoningskommissionen blev det sagt, at de unge der opholder sig i Danmark ikke har vist interesse for arbejdet, at de unge har syntes der var tildelt for store økonomiske midler og at man måske kan stille spørgsmålstejn ved om det måske er spild af penge, om der overhovedet vil komme en undskyldning som følge af Forsoningskommissionens arbejde?

Kigger man på de lande der ligger tæt på os, for eksempel vore stammefrænder som har arbejdet med de samme ting, der har den tidligere kolonimagt følt en lettelse efter de har givet undskyldning, men de der skulle gives undskyldning fik det ikke bedre. Vi har selv etableret vor egen Forsoningskommission som dog frem til i dag ikke har givet noget resultat. Her er Forsoningskommissionens 7 anbefalinger:

1. Grønland skal fortælle sin egen historie
2. Videnscenter for vor historie ifølge vor egen optik samt forsoningsarbejdet
3. Forsoningsfonden
4. Fælles værdisæt
5. Styrkelse af det grønlandske sprog
6. Ønske om en undskyldning
7. Frit forudgående og informeret samtykke

Jeg skal hermed foreslå, at Inatsisartut pålægger Naalakkersuisut, at der iværksættes tiltag for at sikre Forsoningskommissionens færdiggørelse af Forsoningskommissionens 7 anbefalinger.

Afledte økonomiske og forvaltningsmæssige konsekvenser for det offentlige

Man kan påregne at det Departement som får opgaven omkring oplysning og samtaler med befolkningen, skal foretage planlægningen heraf i relation til de anbefalinger som Forsoningskommissionen har anbefalet.

Det vil derfor være afgørende for pågældende Departement, som det her drejer sig om, at de nødvendige kræfter er klar og som man skal udnytte til opgaven, og ligeledes vil det være afgørende om Departementet vil kunne magte koordineringsopgaven, idet man regner med, at der afsættes en ansat til at arbejde med opgaven (500T).

Det drejer sig her i forslaget om Forsoningskommissionens opfordringer der skal iværksættes, idet man må regne med, at Forsoningskommissionens anbefalinger (1-7) skal realiseres af Naalakkersuisut. Det er så også årsagen til, at man her ikke umiddelbart kan afsætte økonomiske midler umiddelbart, fordi det vil komme senere når man starter arbejdet op i praksis, og det vil så først blive mere klart, når Naalakkersuisut i henhold til Forsoningskommissionens anbefalinger fremlægger sit arbejde overfor Inatsisartut på FM 2023.

Afledte økonomiske og forvaltningsmæssige konsekvenser for de private næringsdrivende

Ingen

Afledte økonomiske og forvaltningsmæssige konsekvenser for borgerne:

Det vil få afledte økonomiske konsekvenser, fordi de penge der skulle have været anvendt til andre formål skal overflyttes til denne opgave på et prioriteret grundlag. Dog vil man ikke direkte få afledte konsekvenser der betyder at man vil tage pengene fra borgernes lommer og forslaget får dermed ikke direkte økonomiske konsekvenser for borgerne som sådan.

Ved tvivlsspørgsmål om teksten er den grønlandske version gældende.